

8 март - Международен ден на жената

През декември 1977 г. Общото събрание на ООН приема резолюция, с която обявява 8 март за Международен ден на жената, първоначално избран за Международен ден на работещите жени. Празнува се в над 30 държави по света като израз на признание на икономическите, политическите и обществените постижения на жените. През 2017 г. ООН отбелязва празника под мотото „Жените в променящата се работна среда: Планетата 50 на 50 до 2030 година“. В много страни, вкл. и България, 8 март се чества и като Ден на майката.

Първото женско дружество в България е основано през 1857 г. в град Лом. Сред основателките му са Еленка Ценко Подорова, Ангелина Кръстьо Пишурка, Стефания Коста Стаменова, Мария Цоно Иванова и други.

Първоначално (от 1911 г.) празникът се отбелязва с беседи в тесен кръг, а през 1915 г. е първото публично честване.

Като общобългарски празник 8 март се чества от средата на ХХ век. Първата жена лекар в България - д-р Пота Венкова - се дипломира през 1886 година. Тя не само работи в епоха, когато е немислимо жена да го прави, но и проправя път на всички жени след нея, които мечтаят за образование, професия, място и признание в обществото.

Райна Касабова влиза в историята и статистиката като първата жена в света, изпълнила мисия от борда на боен самолет. Тя е само на 15 години, когато на 30 октомври 1912 г. по време на Балканската война лети като пилот наблюдател над Одрин и хвърля позиви за прекратяване на военните действия.

Националният статистически институт отбелязва празника и представя статистическа информация за ролята на жената в съвременното българско общество.

Най-често срещани женски имена през 2016 година¹

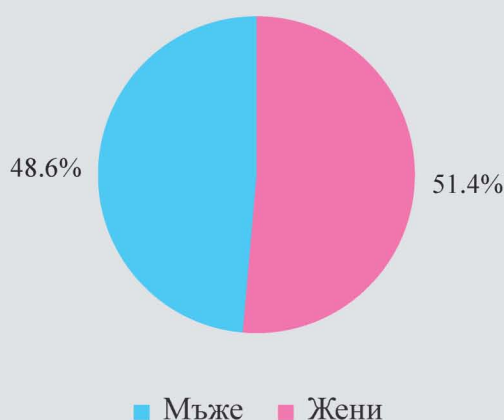
*Виктория, Мария, Никол -
при новородените*

*Мария, Иванка, Елена -
при жените*

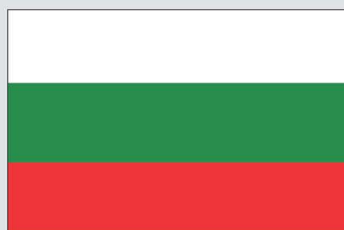
Дял на жените от общото население на България към 31.12.2015 година

Мъже - 3 477 177

Жени - 3 676 607

България

Европейски съюз^{1,2}

105.7 жени на 100 мъже

104.9 жени на 100 мъже

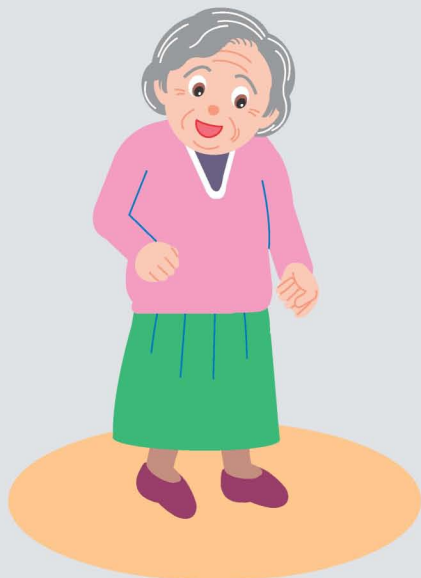
¹ Предварителни данни.

² Източник на данните за Европейския съюз: Евростат - <http://ec.europa.eu/eurostat>.

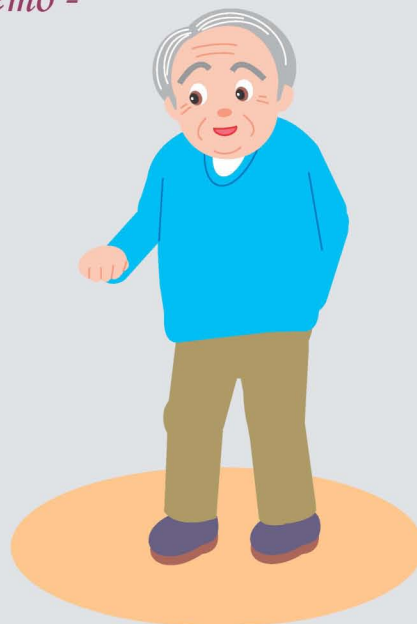

Средна продължителност на живота в България през 2015 година

Средно за населението -
74.5 години

При жените - 78.0 години

При мъжете - 71.1 години

Средна продължителност на живота в ЕС през 2014 година^{1,2}

Средно за населението -
80.9 години

При жените - 83.6 години

При мъжете - 78.1 години

¹ Източник на данните за Европейския съюз: Евростат - <http://ec.europa.eu/eurostat>.

² Последни актуални данни на Евростат към 10.10.2016 година.

Средна възраст на жените при сключване на първи брак

1995 г. - 24.1

2015 г. - 27.8

Средна възраст на жените при раждане на първо дете

1995 г. - 22.2

2015 г. - 26.9

Жени във фертилна възраст (15 - 49 навършени години) -

1995 г. - 2 054 хил.

2015 г. - 1 561 хил.

Потален коефициент на плодовитост¹

1995 г. - 1.23

2015 г. - 1.53

Извънбрачни раждания

През последните години се очертава тенденция раждането на първо дете да предхожда сключването на брак.

¹Тотален коефициент на плодовитост: Среден брой живородени деца, които би родила една жена през целия си фертилен период съобразно повъзрастовата плодовитост през отчетната година.

65 950 живородени деца в България през 2015 година

Момичета - 31 881

Момчета - 34 069

936 момичета на 1 000 момчета

Многоплодни раждания - 1 109

Близнаци - 1 104

Тризнаци - 5

Образование

Относителен дял на населението на възраст 30 - 34 навършени години със завършено висше образование¹

1995 г.

2015 г.

Жени - 20.7%

Жени - 39.9%

Мъже - 16.7%

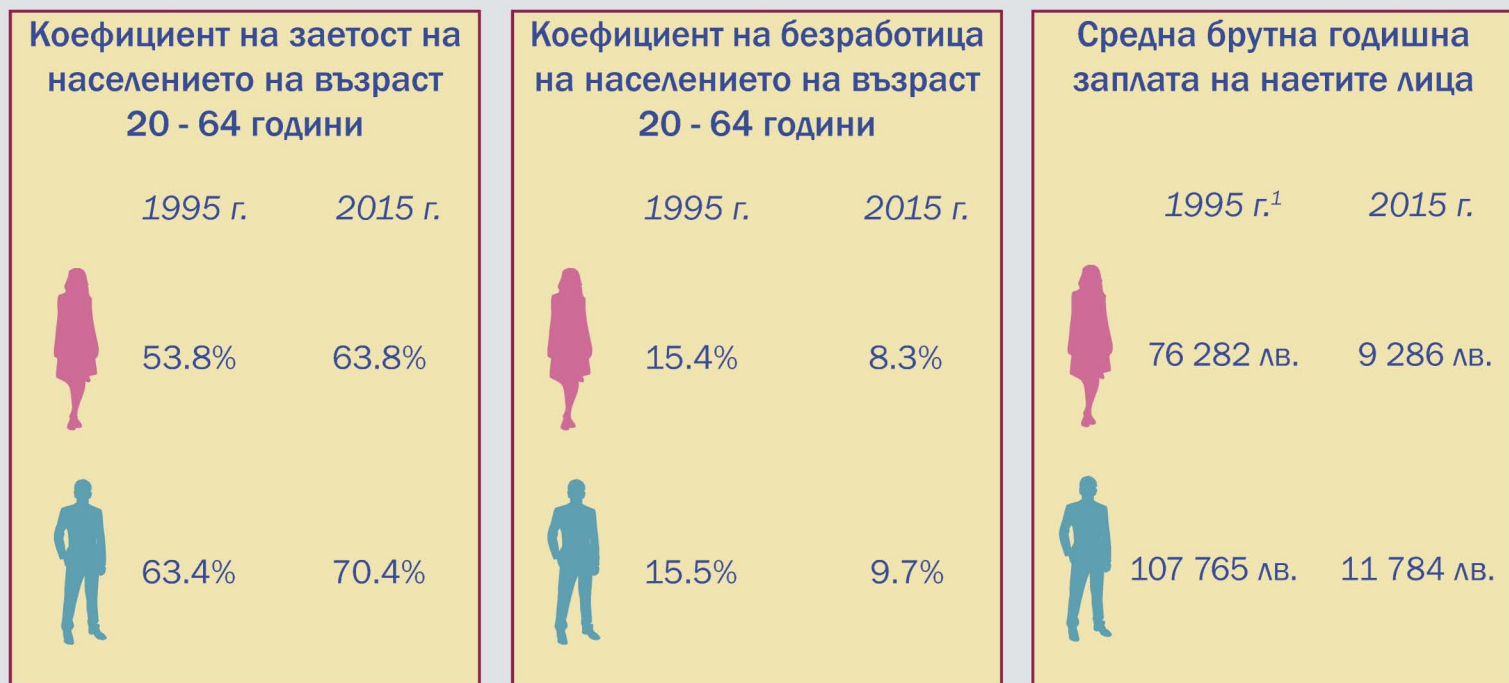
Мъже - 24.8%

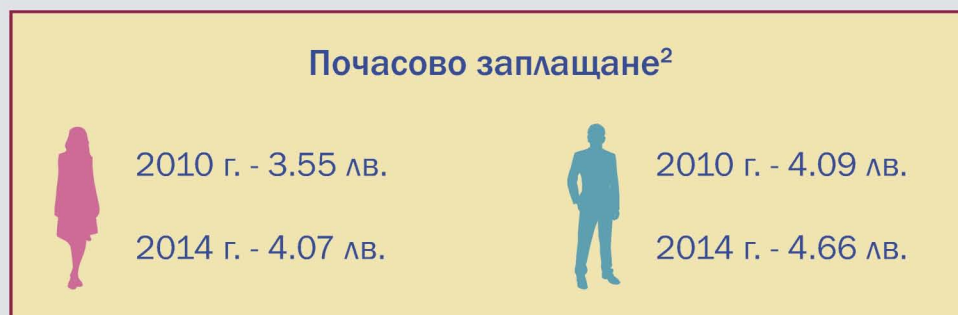
¹ Индикатор в стратегията за растеж и заетост на ЕС „Европа 2020“. Образованието на младото поколение е важен допълнителен индикатор за наблюдението на напредъка в повишаването на образователното равнище на населението. Изборът на възрастовата група 30 - 34 години изключва лицата, които завършват висше образование на по-висока възраст.

Жените на пазара на труда

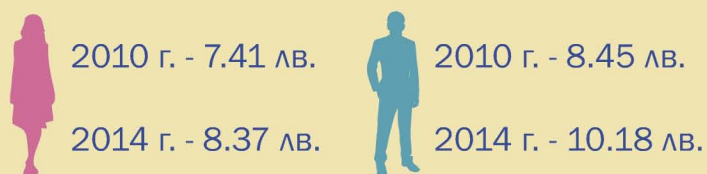

Разлика в заплащането по пол

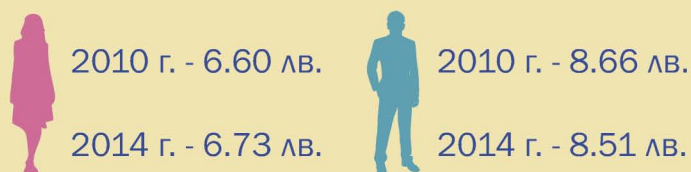

Най-голяма разлика в заплащането в:

Създаване и разпространение на информационни и творчески продукти; далекосъобщения

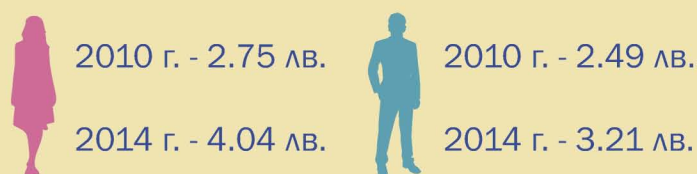

Финансови и застрахователни дейности

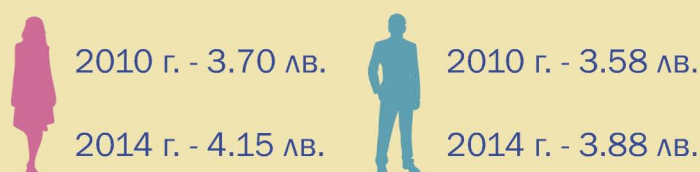

По-високо заплащане на жените в:

Административни и спомагателни дейности

Строителство

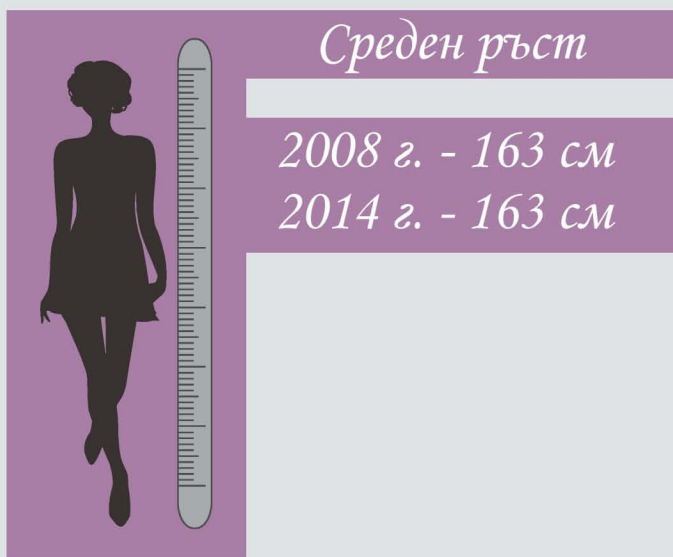

¹ В левове преди деноминацията през 1999 година.

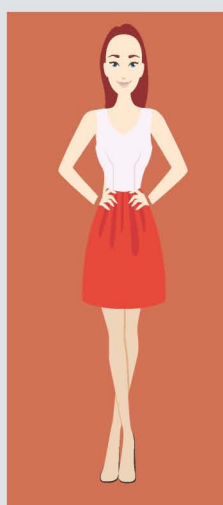
² Източник: Наблюдение на структурата на заплатите, което се провежда на четиригодишни интервали съгласно Регламент № 530/1999 на ЕС, Регламент № 1916/2000 (изменен) и Регламент № 1738/2005 на ЕК. Данните са към октомври 2008 и октомври 2014 година.

Физически характеристики¹

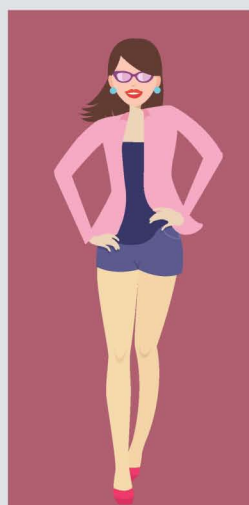

Разпределение на жените по индекс на телесна маса^{1,2}

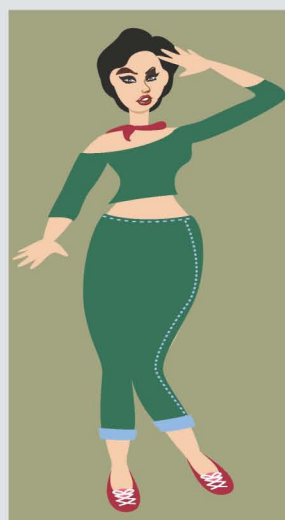
Тегло под нормалното

2008 г. - 5.0%
2014 г. - 3.6%

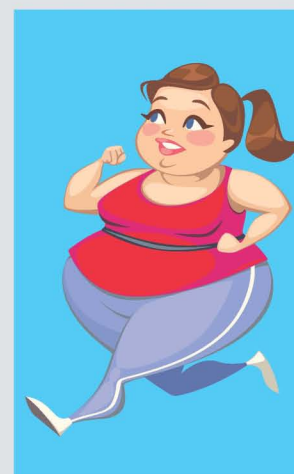
Нормално тегло

2008 г. - 51.0%
2014 г. - 49.6%

Наднормено тегло

2008 г. - 32.7%
2014 г. - 32.6%

Затлъстяване

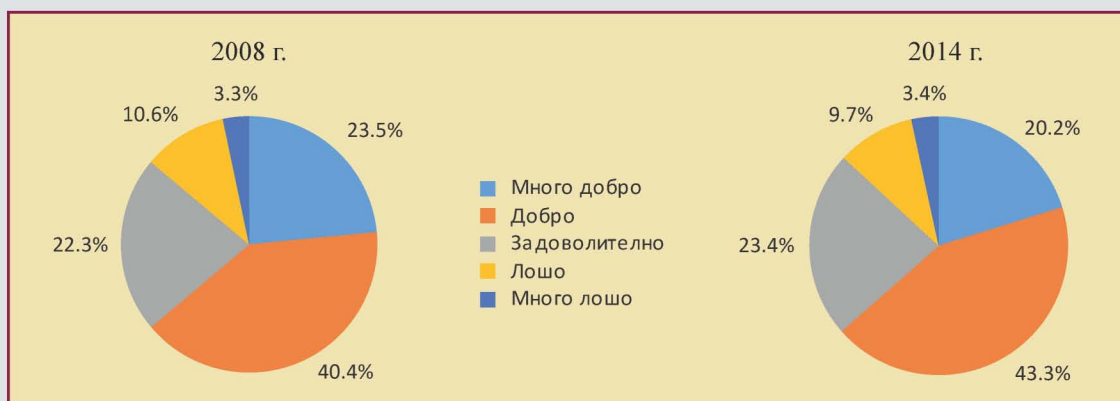
2008 г. - 11.3%
2014 г. - 14.2%

¹ Данните са от Европейското здравно интервю, проведено в България през 2008 г. - първа вълна, и 2014 г. - втора вълна.

² Индексът на телесната маса се изчислява като отношение между теглото в килограми и квадрата на височината в метри. При международни сравнения е прието показателят да се изчислява за лицата на възраст 18 и повече навършени години.

Самооценка на здравето на жените¹

Пютюнопушене при жените¹

Пушат ежедневно:

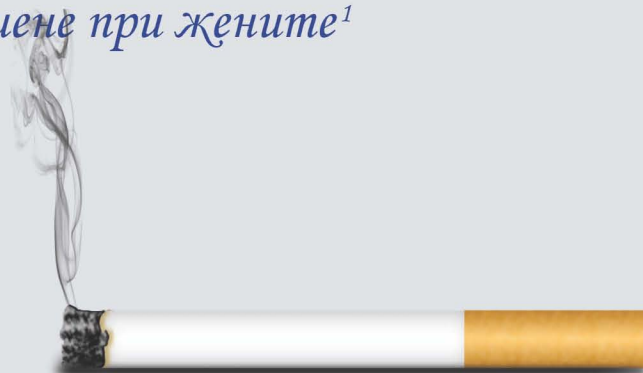
2008 г. - 18.9%

2014 г. - 20.7%

Не са пушачи:

2008 г. - 71.8%

2014 г. - 73.2%

Консумация на алкохол от жените¹

През последните 12 месеца:

Не са употребявали алкохол:

2008 г. - 42.9%

2014 г. - 44.9%

Всеки ден са употребявали алкохол:

2008 г. - 2.1%

2014 г. - 3.6%

¹ Данните са от Европейското здравно интервю, проведено в България през 2008 г. - първа вълна, и 2014 г. - втора вълна, и се отнася за жените на 15 и повече навършени години.

Смъртност

Коефициент на смъртност

1995 година

Жени - 12.0‰

Мъже - 15.4‰

На 1 000 жени умират 1 237 мъже.

2015 година

Жени - 14.4‰

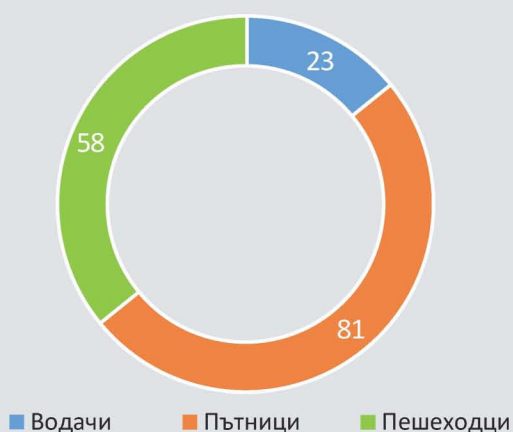
Мъже - 16.3‰

На 1 000 жени умират 1 075 мъже.

Водещи причини за смъртност при жените

Причини за смъртност ¹	Брой		На 100 000 жени	
	1995	2015	1995	2015
Болести на органите на кръвообращението	34895	37322	813.5	1011.9
Мозъчносъдови болести	11137	11718	259.6	317.7
Исхемична болест на сърцето	10168	5953	237.1	161.4
Хипертонични болести	2272	4591	53.0	124.5
Новообразувания	6647	7564	155.0	205.1
Злокачествено новообразувание на млечната жлеза	1169	1312	27.3	35.6
Злокачествени новообразувания на женските полови органи	1146	1266	26.7	34.3
в това число:				
Злокачествено новообразувание на шийката на матката (цервикс)	334	381	7.8	10.3
Болести на дихателната система	1960	1570	45.7	42.6

Жени, убити в пътнотранспортни произшествия през 2015 година

¹ В съответствие с Международната класификация на болестите.